Przemówienie podczas XXXVIII Ogólnopolskiej Pielgrzymki Energetyków na Jasną Górę

Powitanie pielgrzymów

Niech będzie pochwalony Jezus Chrystus!

Księże Krajowy Duszpasterzu Energetyków,
Drodzy Kapłani,
Przedstawiciele Katolickiego Stowarzyszenia Energetyków „Nazaret”,
Przedstawiciele strony społecznej i organizacji związkowych,
Poczty sztandarowe,
Pracownicy przedsiębiorstw energetycznych, elektrycy i elektronicy,
Emeryci i renciści, którzy oddali tej branży najlepsze lata swojego życia,
Rodziny energetyków,
Szanowni Państwo,
Drodzy Pielgrzymi!

Z wielkim wzruszeniem i poczuciem odpowiedzialności witam Was dzisiaj w Częstochowie, u stóp Jasnej Góry. W miejscu szczególnym dla każdego Polaka. W miejscu, do którego od pokoleń przychodzimy ze swoimi radościami i troskami, z wdzięcznością za otrzymane dobro, ale także z pytaniami o przyszłość naszych rodzin, miejsc pracy, naszej branży i naszej Ojczyzny.

Witam Was nie tylko jako były Prezes ENEA S.A. i TAURON Polska Energia S.A. Witam Was przede wszystkim jako człowiek związany z polską energetyką. Jako ktoś, kto miał zaszczyt współpracować z tysiącami ludzi odpowiedzialnych za bezpieczeństwo energetyczne kraju. Ludzi, których zaangażowanie, profesjonalizm i odpowiedzialność budzą najwyższy szacunek.

Łączy nas etos służby

Dzisiaj przybywamy tutaj z różnych zakątków Polski. Reprezentujemy różne przedsiębiorstwa, zawody, specjalności i pokolenia. Pracujemy przy wytwarzaniu energii, w elektrowniach, elektrociepłowniach, dystrybucji i przesyle. Budujemy i remontujemy sieci. Obsługujemy

dyspozytornie. Dbamy o ciepło, automatykę, telekomunikację, cyberbezpieczeństwo i sprawność urządzeń. Pracujemy w administracji, obsłudze klientów i służbach technicznych.

Łączy nas jednak coś znacznie ważniejszego niż nazwa zakładu czy spółki.

Łączy nas etos służby.

Bo energetyka nigdy nie była wyłącznie działalnością gospodarczą. Energia nie jest jedynie produktem sprzedawanym na rynku. Jest warunkiem funkcjonowania państwa, szpitali, szkół, przedsiębiorstw, wodociągów, kolei i milionów polskich domów.

Bez niej nie ma bezpieczeństwa, rozwoju ani normalnego życia.

A za każdym megawatem energii stoi człowiek.

Za każdą działającą linią stoi monter pracujący nierzadko w deszczu, śniegu i silnym wietrze. Za spokojem dyspozytorni stoi odpowiedzialność ludzi świadomych, że jeden błąd może mieć konsekwencje dla tysięcy odbiorców. Za światłem w szpitalnej sali stoi całodobowa gotowość pracowników energetyki.

Kiedy Polska śpi – energetycy czuwają

Praca energetyka jest szczególna także dlatego, że często pozostaje niewidoczna.

Gdy system działa prawidłowo, mało kto zastanawia się, ilu ludzi czuwało, aby prąd nie przestał płynąć. Dopiero awarie, wichury, powodzie czy gwałtowne burze pokazują, jak wielka odpowiedzialność spoczywa na pracownikach naszej branży.

Kiedy Polska śpi – energetycy czuwają.

Kiedy inni chronią się przed burzą – energetycy wychodzą, aby usuwać jej skutki.

Kiedy rodziny zasiadają do świątecznego stołu – tysiące pracowników pozostają na dyżurach, w zakładach, dyspozytorniach i brygadach pogotowia energetycznego.

Dlatego dzisiaj, w tym świętym miejscu, chcę powiedzieć jedno niezwykle ważne słowo:

Dziękuję.

Dziękuję za Waszą pracę, odpowiedzialność, wiedzę i doświadczenie. Dziękuję za noce spędzone poza domem, za gotowość do podejmowania trudnych zadań, za każdą usuniętą awarię i każdą decyzję podjętą z myślą o bezpieczeństwie innych ludzi.

Wdzięczność dla rodzin oraz seniorów energetyki

Dziękuję również Waszym rodzinom.

To one często ponoszą niewidoczną część ciężaru pracy w energetyce. To żony, mężowie, dzieci i rodzice czekają na powrót bliskiej osoby z nocnego dyżuru lub miejsca awarii. To oni rozumieją, że telefon służbowy może zadzwonić o każdej porze.

Szczególne słowa wdzięczności kieruję do emerytów i rencistów.

To Wy budowaliście polski system energetyczny. Wasze ręce stawiały elektrownie, linie energetyczne, stacje i rozdzielnie. Wasza wiedza i odpowiedzialność przez dziesięciolecia gwarantowały bezpieczeństwo kraju.

Nie jesteście jedynie świadkami historii naszej branży.

Jesteście jej współtwórcami i żywą pamięcią.

Transformacja energetyczna musi być sprawiedliwa

Szanowni Państwo,

przychodzimy na Jasną Górę w czasie wielkich przemian. Mówimy o transformacji energetycznej, nowych technologiach, odnawialnych źródłach energii, energetyce jądrowej, magazynach energii, cyfryzacji i nowych modelach funkcjonowania rynku.

Wiemy, że zmiany są potrzebne.

Polska energetyka musi się rozwijać, modernizować i odpowiadać na wyzwania przyszłości.

Jednak żadna transformacja nie może być prowadzona przeciwko ludziom, którzy przez dziesięciolecia zapewniali Polsce bezpieczeństwo energetyczne.

Nie ma sprawiedliwej transformacji bez sprawiedliwości wobec pracownika.

Nie ma odpowiedzialnej modernizacji bez dialogu z ludźmi.

Nie ma bezpiecznej energetyki bez poczucia bezpieczeństwa tych, którzy ją tworzą.

Transformacja nie może pozostawiać pracownika samego z lękiem o zatrudnienie, wynagrodzenie czy przyszłość jego rodziny.

Nie można mówić o odpowiedzialności społecznej, jednocześnie podejmując najważniejsze decyzje ponad głowami pracowników.

Człowiek ważniejszy niż arkusz kalkulacyjny

Mówię te słowa jako człowiek, który sam ponosił odpowiedzialność za wyniki wielkich grup energetycznych.

Wiem, że zarząd musi troszczyć się o kondycję finansową przedsiębiorstwa. Wiem, że bez stabilnych finansów nie ma inwestycji, rozwoju ani trwałych miejsc pracy.

Ale wiem również, że wynik finansowy nie może być jedyną miarą wartości przedsiębiorstwa.

Zysk jest potrzebny, lecz powinien być narzędziem rozwoju, a nie celem nadrzędnym wobec człowieka.

Z niepokojem obserwuję, że w części spółek energetycznych człowiek coraz częściej bywa sprowadzany do pozycji kosztowej.

Bo arkusz kalkulacyjny nie odczuje lęku przed utratą pracy.

Wskaźnik finansowy nie wróci wieczorem do domu i nie powie dzieciom, że być może cała rodzina będzie musiała zmienić swoje życie.

Tabela nie ma rodziny, zobowiązań ani marzeń.

Człowiek – ma.

Dialog społeczny i prawa pracowników

Za każdą decyzją o ograniczeniu zatrudnienia, centralizacji czy likwidacji jednostki organizacyjnej stoją konkretne ludzkie losy.

Dlatego należy jasno powiedzieć:

Pracownik nie jest kosztem, który należy minimalizować. Pracownik jest współtwórcą wartości przedsiębiorstwa.

Prawa pracownicze nie są przeszkodą w zarządzaniu. Są granicą, która chroni godność człowieka.

Porozumienia społeczne nie są niewygodnym dodatkiem do strategii. Są zobowiązaniem.

Związki zawodowe nie są przeciwnikiem przedsiębiorstwa. Są reprezentacją ludzi, którzy każdego dnia biorą odpowiedzialność za jego funkcjonowanie.

Można się spierać. Można prowadzić trudne negocjacje.

Nie wolno jednak strony społecznej lekceważyć, omijać ani stawiać przed faktami dokonanymi.

Prawdziwy dialog nie polega na poinformowaniu pracowników o decyzji. Prawdziwy dialog zaczyna się przed jej podjęciem.

Przyszłość polskiej energetyki

Młodym pracownikom trzeba dać perspektywę rozwoju, stabilność oraz poczucie, że warto wiązać przyszłość z polską energetyką.

Doświadczonym należy zapewnić szacunek oraz możliwość przekazania wiedzy kolejnym pokoleniom.

Osobom, których stanowiska ulegają zmianie, trzeba zaoferować realne szkolenia, nowe kwalifikacje i konkretne miejsca zatrudnienia.

Nie wystarczą hasła.

Potrzebne są zobowiązania.

Nie wystarczą deklaracje o sprawiedliwej transformacji.

Potrzebne są sprawiedliwe decyzje.

Nie wystarczy mówić, że człowiek jest najważniejszy.

Trzeba to potwierdzać codziennym sposobem zarządzania.

Jasnogórskie przesłanie

Drodzy Pielgrzymi,

Jasna Góra jest miejscem prawdy, nadziei i pojednania.

Nie przychodzimy tutaj po to, aby pogłębiać podziały. Przychodzimy, aby przypomnieć sobie, co naprawdę jest najważniejsze.

W świecie wskaźników, technologii, algorytmów i nieustannego pośpiechu chcemy przypomnieć prawdę podstawową:

Żaden system, żadna technologia i żaden wynik nie są ważniejsze od człowieka.

Nasz patron, święty Maksymilian Maria Kolbe, przypomina nam, że prawdziwa wielkość nie polega na zajmowanym stanowisku, lecz na odpowiedzialności za innych.

Modlitwa za ludzi energetyki

Prośmy dzisiaj Matkę Bożą Jasnogórską:

- o bezpieczną pracę i szczęśliwe powroty do domów,
- o mądrość dla zarządzających i odpowiedzialność dla podejmujących decyzje,
- o szacunek dla pracowników i ich przedstawicieli,
- o zachowanie miejsc pracy, godne wynagrodzenia i uczciwą transformację,
- za emerytów i rencistów, którym zawdzięczamy fundamenty polskiej energetyki,
- za młodych pracowników, aby mogli budować swoją przyszłość w Polsce,
- za rodziny energetyków, które każdego dnia współdzielą ciężar tej odpowiedzialnej służby.

Pamiętajmy także o naszych koleżankach i kolegach, którzy odeszli na wieczną służbę, szczególnie o tych, którzy zginęli podczas wykonywania swoich obowiązków.

Niech pamięć o nich zobowiązuje nas do troski o bezpieczeństwo i godność każdego pracownika.

Człowiek w centrum energetyki

Drodzy Państwo,

chciałbym, abyśmy wrócili z tej pielgrzymki umocnieni przekonaniem, że nasza praca ma głęboki sens.

Polska energetyka to nie tylko infrastruktura i technologia.

To przede wszystkim wspólnota ludzi połączonych odpowiedzialnością za innych.

Nie pozwólmy, aby człowieka zastąpiła wyłącznie pozycja w tabeli.

Nie pozwólmy, aby pogoń za krótkoterminowym zyskiem zniszczyła wielopokoleniowy etos polskiego energetyka.

Budujmy energetykę:

- nowoczesną, ale zakorzenioną w odpowiedzialności,

- efektywną, ale sprawiedliwą,
- rentowną, ale solidarną,
- bezpieczną dla państwa i bezpieczną dla pracownika.

Bo bezpieczeństwo energetyczne Polski zaczyna się od bezpieczeństwa człowieka pracy.

Bo nie ma silnej spółki bez szanowanych pracowników.

Bo nie ma prawdziwego sukcesu tam, gdzie człowiek czuje się pominięty, upokorzony lub niepotrzebny.

Zakończenie

Jako mieszkaniec Częstochowy jeszcze raz witam Was wszystkich bardzo serdecznie na Jasnej Górze.

Dziękuję, że jesteście tutaj razem: pracownicy, rodziny, emeryci, przedstawiciele strony społecznej i wszyscy, którym bliska jest polska energetyka.

Niech ten czas będzie czasem modlitwy, jedności i wzajemnego umocnienia.

Niech Matka Boża Częstochowska otacza opieką Was, Wasze rodziny i miejsca pracy.

Niech wspiera nas w budowaniu energetyki opartej na wiedzy, odpowiedzialności, solidarności i szacunku.

Energetyki, w której najważniejszy pozostaje człowiek.

Szczęść Boże wszystkim ludziom polskiej energetyki!

Niech żyje etos polskiego energetyka!

Niech Bóg ma w swojej opiece Was, Wasze rodziny i naszą Ojczyznę.